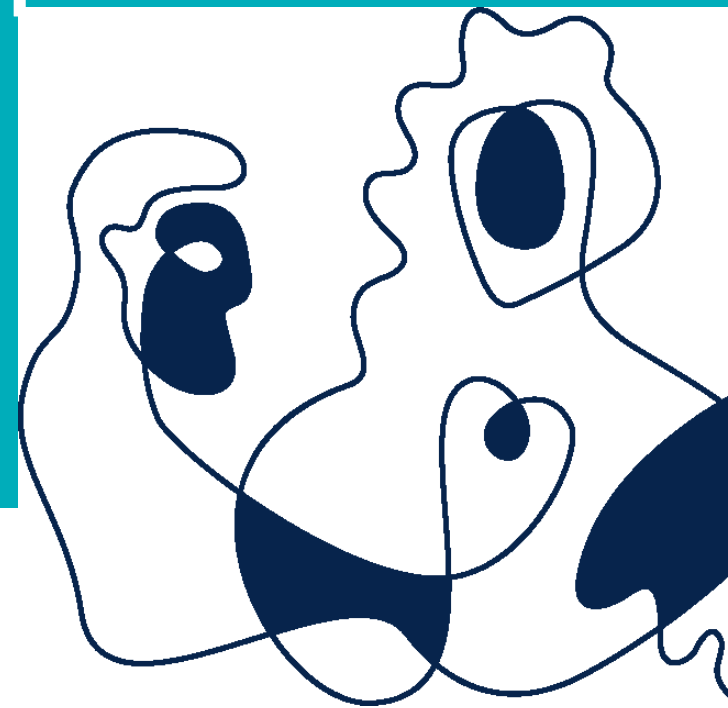

Nødvendighetskriteriet i fvl. § 36 med utgangspunkt i en konkret sak

Karen Bakke, seniorrådgiver

16.09.2019

Parkeringsplass på Paradis i Bergen - historikk

- 2013 – lagt asfaltdekke på parkeringsplass
- Pålegg om delvis opphør av bruk, tilbakeføring, tvangsmulkt
- Vedtak påklaget av tiltakshaver ved adv.fa. Simonsen Vogt Wiig (SVW)
- FMHO –stadfestet kommunens vedtak 26.03.2015
- Omgjøringsbegjæringer
- Sivilombudsmannen 2016

FANAPOSTEN

Foto: Terje Bringsvor Nilsen

Nå må asfalten bort

Paradis næringspark AS har nå gått tom for klagemuligheter. 18. april er deres aller siste frist for å ha fjernet store deler av denne parkeringsplassen.

Advokatskifte - omgjøringsbegjæring/prosessvarsel/ utkast til stevning

- Adv.fa Steenstrup Stordrange (SANDS) overtar
- Ny omgjøringsbegjæring –utkast til stevning
- Begjæring ikke tatt til følge av FMHO
- KMD bedt om å omgjøre FMHOs vedtak. Utkast til fullstendig stevning vedlagt
- KMD vurderte omgjøring av FMHOs vedtak av 26.03.2015 – formelle og rettslige forhold
- Vi omgjorde vedtaket vårt av 26.03.2015 den 06.07.2017
- Kommunens vedtak av 23.01.2014 og 07.04.2014 om ulovlighetsoppfølging ble følgelig opphevet.

Sakskostnadskrav kr. 1.151.737,50,- eksklusiv moms

- Advokatbistand fra adv. fa. Simonsen Vogt og Wiig
- Advokatbistand fra adv. fa. Steenstrup Stordrange
- Landskapsingeniør Ard Arealplan
- Rådgivning fra Opus Bergen
- Bildeanalyser CARDO

Forvaltningsloven § 36 første ledd

«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært **nødvendige for å få endret vedtaket**, med mindre endringen skyldes partens egnede forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.»

Nødvendighetskriteriet - to-leddet vurdering:

- 1. Utgiftene pådradd i dekningsberettigede perioden.
- 2. Kostnadene skal være «nødvendige» etter en nærmere konkret vurdering.

Hva som er nødvendige kostnader må sees i lys av:

- Sakens karakter og kompleksitet
- Forvaltningens holdning til og vilje til å respondere på partenes anførsler
- Hvor store verdier handler saken om ?
- Partenes subjektive forståelse- Sivilombudsmannen sak 2009-94 (2009 side 373)

- Men :
 - -SOMB: Ikke fullt ut opp til parten eller advokaten å avgjøre hvilke utgifter som er nødvendige
 - Skjønnsmessig vurdering
- Ikke siktemål å etablere en alminnelig rettshjelpsordning, Ot. prp. nr. 75 (1993-1994).
- Meningen med fvl. § 36 første ledd er å gi en begrenset adgang til dekning av kostnader knyttet til endring av vedtak i partens favør, ikke å holde parten økonomisk skadesløs generelt, jf. JDLOV-1998-2787.

Fylkesmannens første behandling av kostnadskravet

- Kostnadskrav kr 1.151.737,50,- eksklusiv mva.
- Tredeling.
- Mye kunne beskjæres- utenfor dekningsberettiget periode
- Avslo kostnadene til adv. fa. Simonsen Vogt Wig
- Adv. fa Steenstrup Stordrange: Tilkjente skjønnsmessig kr. 64.000,- eks. mva den 08.11.2017
- Ca. to dagers arbeid for advokat
- Kontakt med klient og kommunen
- 20 timer totalt
- Private firma avslått- kommunen ansvar for å opplyse saken

KMD behandling av FMs vedtak

- Påklaget – Advokatfirmaet reduserte kravet til kr.1.010.225,-
- KMD opphever delvis Fylkesmannens vedtak
- Bedt om å vurdere på nytt den ikke tilkjente delen av kravet
- Krav til begrunnelse fvl. §§ 24 og 25 ikke oppfylt
- Relativt vilkårlig at totalt 20 timer er nødvendig bistand
- Kravet er nedkortet kraftig
- Fornyet behandling- FM må vurdere innsendte fakturaer/timelister mer detaljert enn det som er gjort. Hvis kravet ikke dekkes fullt ut, må det vises til hvilke timer som ikke er «nødvendige».
- Lovavdeling – uttalelse JDLOV-1989-1 123 : Forvaltningen kan kreve nærmere begrunnelse for kravet

FMs fornyede behandling - ny nødvendighetsvurdering etter fvl. § 36

* Utfordrende vurdering

Eks.

10.04.2014

Telefon fra JN

kr. 575,-

- Vi ba SANDS om en nærmere redegjørelse
- Kravet var høyt og subjektiv oppfatning relevant
- Ønsket ikke å gi flere opplysninger
- Alt av arbeid har vært nødvendig fra 2013 til 2017.

Hva kan kreves av dokumentasjon /opplysninger ?

- Kontakt med KMD –Hvilket handlingsrom har Fylkesmannen for innhenting av dokumentasjon?
- KMD viste til Sivilombudsmannen sak 2008/2608: *«For å kunne vurdere om et krav om sakskostnader skal dekkes etter forvaltningsloven § 36 må det anses som et saklig og velbegrunnet krav å kreve opplyst timeantall, dato for arbeide og timepris, i tillegg til en generell beskrivelse av det arbeidet som er utført.»*

Nødvendige utgifter - sannsynlighetsvurdering

- Saksdokumentene; vedtak, klager, begjæringer om omgjøring, prosesskriv, timelister og fakturaer.
- Mulig å ta stilling til hva kostnadene mest sannsynlig knytter seg til ut fra alminnelig sannsynlighetsovervekt.
- Tidslinje. Hvor var vi på tidslinjen når kostnaden ble pådradd ?

TIDSLINJE - PARADIS – KOSTNADSKRAV

Søkt om tillatelse til bruksendring	25.04.2013
Vedtak Bergen kommune – stoppordre	23.09.2013
Opphevelse av vedtak om stoppordre	15.11.2013
Vedtak Bergen kommune – stopp	23.01.2014
Klage fra SVW – stoppordre	03.03.2014
Tilsvar fra SVW til varsel om opphør av bruk, retting, tvangsmulkt	
	13.03.2014
Pålegg om opphør av bruk, retting og tvangsmulkt	07.04.2014
Vedtak påklaget av SVW	15.04.2014
Oppsettende virkning gitt	24.04.2014

Tredeling av kostnadskravet

- Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig (SWV)
- Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange (SANDS)
- Konsulentfirma

SVW

- Advokatutgifter- kr. 705.900,-
- Bistod i fbm klagesak hos FM , omgjøringsbegjæringer og sak for Sivilombudsmannen
- Arbeid utenfor dekningsberettiget periode avslått.
- To advokater. Begge spisskompetanse på pbl.
- Delvis overlappende arbeid- delvis ulikt arbeid.
- Mange møter og telefonsamtaler – utstrakt kontakt.
- Sivilombudsmannens behandling av saken – avslått.
- Kr. 242.268,75,- .
- Forholdsmessig reduksjon etter at en anførsel frafalt.
- Kr. 207.866,- til utbetaling.

SANDS

- Advokatutgifter - kr. 373.925,-
- To advokater, begge med spisskompetanse på pbl.
- Omgjøringsbegjæring FM og KMD, utkast til stevning – to spor
- Utkast til stevning – avslått
- Trainee – avslått
- Befaring- avslått
- Innvilget kr. 221.023,-. Advokatskifte - forholdsmessig reduksjon: kr. 203.562,-

Utgifter til konsultentselskap

- Kr. 54.400,-
- Opplyse saken - tolkning av ortofoto - parkeringens utstrekning

KMD stadfestet FMs vedtak etter klage 03.06.2019

Noen tanker:

- Fvl. § 36 har sine utfordringer når sakskostnadskravene er så store som i denne saken.
- Nødvendighetsvurderingen er en krevende øvelse
- Domstolenes vurdering av salærkrav
- Forvaltningslovutvalgets flertall: Ikke lenger rett til å få dekket sakskostnader ved en vellykket klage
- Maksimumsbeløp for utbetaling/timetall ?

